

ANALYSE STAND VAN ZAKEN ISK GRONINGEN

t.b.v. Onderzoek Inspectie 31-5-2021

Inleiding

Op de ISK komt elke leerling binnen met zijn of haar eigen achtergrond en geschiedenis. We hebben leerlingen die een gedegen opleiding hebben genoten in het land van herkomst, maar ook leerlingen die nauwelijks onderwijs hebben gevolgd. Veel van onze leerlingen hebben het nodige meegemaakt in hun jonge leven. Ze hebben niet alleen behoefte aan een krachtige leeromgeving maar zeker ook aan een school waar veiligheid, regelmaat, warmte en begrip heersen. Naast de cognitieve vakken besteden we veel aandacht aan persoonlijkheidsontwikkeling, zodat leerlingen zich kunnen ontplooiën tot zelfverzekerde medeburgers.

Veel van onze leerlingen hebben op verschillende leergebieden achterstand. Ook ontbreekt het bij deze leerlingen dikwijls aan schoolse vaardigheden. Voor leerlingen die wel onderwijs hebben gehad geldt dat de lesmethoden in het land van herkomst afwijken van de methoden zoals wij die hier in ons land hanteren. Veelal is Nederlands een nieuwe taal die ze nog moeten leren. Het aantal leerlingen in onze school wisselt sterk, ook gedurende het schooljaar. De uitstroom van onze leerlingen varieert van alle vormen van Voortgezet Onderwijs tot alle niveaus van het MBO of HBO.

Wat leerlingen nodig hebben om een nieuwe taal te leren is een krachtige en dus taalrijke leeromgeving. Dat betekent contact met anderen, sociale interactie en een omgeving waarin Nederlands wordt gesproken. Een taal leer je door te doen, te oefenen en daar feedback op te krijgen. Een divers taalaanbod is nodig om op verschillende manieren de taal eigen te maken. Maar ook actieve deelname aan de Nederlandse maatschappij is essentieel. En tenslotte zijn schoolse vaardigheden en leren hoe je (zelfstandig) moet leren niet vanzelfsprekend voor alle leerlingen.

Doordat het leerlingenaantal sterk wisselt per schooljaar en leerlingen elk moment van het schooljaar kunnen instromen, is het moeilijk om behaalde resultaten of behandelde lesstof tijdens de coronamaatregelen te vergelijken met het jaar daarvoor. Als voorbeeld: in 2019 was er geen alfabetiseringsklas (bij gebrek aan analfabete leerlingen) en dit jaar is er een klas van inmiddels 16 leerlingen. En het ene jaar zijn er veel leerlingen die uitstromen naar de HAVO, het andere jaar weer minder. Dat heeft vooral te maken met de achtergrond van leerlingen en die verschilt enorm.

Juist daardoor is het misschien ook niet helemaal eerlijk om te spreken over achterstanden. Feit is wel dat juist deze leerlingen, die al extra kwetsbaar zijn door bovengenoemde redenen, een duidelijke achteruitgang ervaren in hun schoolgang. Ze zijn gewoon veel minder fysiek op school geweest in de omgeving die zij juist zo nodig hebben. Heel duidelijk vanaf april 2020, toen de scholen een tijd gesloten zijn geweest en er fysiek geen lessen plaatsvonden, maar ook in de tijd dat ze wel weer naar school gingen voor de helft van de tijd. Met name de leerlingen die op het moment van de schoolsluiting zijn begonnen op school en dus al meer dan een jaar niet op de normale wijze naar

school kunnen, ondervinden problemen op verschillende gebieden. Dit kwam naar voren bij een inventarisatie onder medewerkers door middel van een enquête.

Het 'inhalen' van de gemiste tijd in de juiste omgeving moet naar ons idee dan ook gericht zijn op met name de sociale interactie en het aanbieden van een krachtige leeromgeving.

Algemene analyse

Op **sociaal-emotioneel** gebied is het duidelijk dat veel leerlingen een gebrek aan een dagelijkse structuur ervaren; thuis voelt niet als school. Ze missen hun klasgenoten, hebben minder contact onderling en met hun docenten dan normaal. Vaak is het sociale netwerk al niet erg groot, dus dat gemis is extra aanwezig. Sommige leerlingen raakten hun focus kwijt, toonden weinig passie meer voor hun schoolwerk en vertoonden zelfs apathisch gedrag. Ook zijn er leerlingen waarbij somberheid naar voren kwam. Voor een aantal leerlingen geldt dat zij thuis geen of weinig middelen hebben om bijvoorbeeld online les te volgen of om opdrachten op de computer te maken. Gebrek aan wifi of een lawaaierige omgeving door huisgenoten/buren in het AZC, afleiding van kleinere broertjes/zusjes door kleine woonruimte worden genoemd. Hierdoor vinden ze het moeilijk om zich thuis op hun schoolwerk te blijven concentreren. Een aantal leerlingen wordt vanuit de thuissituatie niet gestimuleerd om aan hun schoolwerk te gaan. Er zijn zelfs voorbeelden van met name meisjes van wie verwacht wordt dat ze meehelpen in het huishouden als ze toch thuis zijn en daardoor weinig tijd aan school kunnen besteden.

Op **cognitief** gebied is het zo dat leerlingen minder leerstof tot zich hebben kunnen nemen, ze hebben veel instructiemomenten gemist en veel minder interactiemomenten kunnen hebben met hun medeleerlingen en docenten. De eerder genoemde krachtige en taalrijke leeromgeving is voor een groot deel weggefallen. Er zijn weinig mogelijkheden voor actief taalgebruik, onderdompeling in de Nederlandse taal. Thuis wordt te weinig Nederlands gesproken en door het wegvallen van culturele en sportieve activiteiten en maatjesprojecten is er weinig contact met de Nederlandse cultuur. Docenten merken dat met name spreekvaardigheid en woordenschatverwerving achterblijven. Ook was het lastig om meerdere mogelijkheden aan te bieden om de taal tot je te nemen. Leerlingen doen, als ze alleen zijn, bijvoorbeeld veel met Google Translate, wat correct taalgebruik niet bevordert. Online lessen verliepen moeizaam, doordat leerlingen veel minder kennis hebben en minder gewend zijn aan het gebruik van computers dan Nederlandse kinderen. En tenslotte is zelfstandig leren niet voor alle leerlingen vanzelfsprekend, dit verloopt moeizaam.

Als het gaat om **praktijkvorming** zien we dat er weinig aandacht is geweest voor creatieve vorming en de vaardigheden die daar bij horen. Ook hebben leerlingen door het uitvallen van lichamelijke oefening minder bewogen en weinig fysiek contact gehad. Deelschakelen (het meelopen in reguliere klassen in het VO) is voor een groot deel niet doorgegaan en ook het bezoek aan vervolgscholen was niet mogelijk. Veel leerlingen missen de digitale vaardigheden om op een juiste manier met computers en de vereiste programma's om te gaan.